

(0540)

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ ПОВРЗАНО СО
ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ СО ЕДНОКРАТНА УПЛАТА НА ПРЕМИЈА КАДЕ
ОСИГУРЕНИКОТ ГО НОСИ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК И ДОПОЛНИТЕЛНО
ОСИГУРУВАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ СМРТ ПОРАДИ НЕЗГОДА И СМРТ ПОРАДИ
СООБРАЌАЈНА НЕЗГОДА**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

- (1) Со овие Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициони фондови со еднакратна уплата на премија каде осигуреникот го носи инвестициониот ризик и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода (во понатамошниот текст: Посебни услови) се уредуваат меѓусебните односи на учесниците на договорот за осигурување на живот.
- (2) Овие Посебни услови се составен дел на договорот за осигурување на живот поврзано со инвестициони фондови со еднакратна уплата на премија каде осигуреникот го носи инвестициониот ризик и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода (во понатамошниот текст: осигурување на живот) кој се склучува помеѓу Акционерското друштво за осигурување на живот, КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ–АД Друштво за осигурување на Живот (во понатамошниот текст: осигурувач) и Договорувачот.

Член 2

Одделните поими кои се користат во овие Посебни услови го имаат следното значење:

- **понуда** е предлог за склучување на договор за осигурување на живот и се поднесува во пишана форма на образец на осигурувачот;
- **понудувач** е лице кое поднесува пишана понуда на осигурувачот;
- **договорувач** е лице кое склучува договор за осигурување со осигурувачот;
- **осигуреник** е лицето на чиј живот се однесува осигурувањето и од чие доживување или смрт зависи исплатата на договорената осигурена сума;
- **корисник на осигурувањето** е лицето во чија корист се договара осигурувањето и на кое му се исплатува договорената осигурена сума;
- **договорена осигурена сума** (во понатамошниот текст: осигурена сума) е обврска на осигурувачот утврдена со договорот за осигурување, односно со полисата на осигурувањето;
- **полиса** е исправа за склучениот договор за осигурување на живот;
- **премија на осигурувањето** е износ што договорувачот е должен да му го плати на осигурувачот врз основа на договорот за осигурување на живот;
- **инвестициско портфолио** е лична сметка која е отворена кај осигурителот и на која се евидентира вкупниот број на удели во инвестицискиот фонд за еден договор за осигурување;
- **друштво за управување со инвестициски фондови** е акционерско друштво со седиште во Република Македонија кое добило дозвола од Комисијата за хартии од вредност за вршење на работи за основање и управување со инвестициски фондови

- **вредност на инвестициско портфолио** е производот од бројот на купените удели и цената на уделот на денот на пресметката;
- **инвестициски фонд** се здружени парични средства наменети за инвестирање, прибрани од инвеститори преку јавен повик или приватна понуда, со кои за сметка на инвеститорите управува друштво за управување со фондови;
- **удел** е сразмерен пресметковен дел од вкупната вредност на инвестицискиот фонд кој зависи од висината на влогот во инвестицискиот фонд и цената на еден инвестиционен удел на денот на инвестирањето;
- **цената на уделите во отворен инвестициски фонд** се пресметува кога нето вредноста на имотот на фондот ќе се подели со бројот на издадените удели, при што нето вредноста на имотот на фондот е пресметана согласно Законот за инвестициски фондови, а бројот на издадени удели е еднаков на бројот на уделите во моментот на пресметување на цената, земајќи ги во предвид сите продажби и откупи извршени од моментот на последната пресметка до моментот на пресметката на новата цена;
- **вредност на имотот на инвестицискиот фонд** е збир на вредноста на хартиите од вредност во портфолиото на инвестицискиот фонд, паричните депозити на фондот кај банките и друг имот на фондот;
- **нето вредност на имотот на инвестицискиот фонд** е вредноста на имотот намалена за износот на обврските на фондот;
- **надомест за случај на смрт** одговара на збирот на износите на осигураната сума во случај на смрт и вредноста на инвестициското портфолио.
- **надомест за доживување** е вредноста на инвестициското портфолио по доспевање на полисата.

Член 3

- (1) Инвестициско осигурување на живот е осигурување на живот кај кое договорувачот го сноси ризикот на вложувањето каде што инвестицискиот дел од премијата, по намалувањето за трошокот на осигурителното покритие е директно врзана за цената на уделите на отворен инвестиционен фонд наведен на полисата за осигурување.
- (2) Договорувачот во целост го сноси сам ризикот од вложувањата во инвестициониот фонд. Стратегијата на вложување, целите и инвестиционите политики на инвестициониот фонд, како и ризиците поврзани со вложувањата се детално опишани во Проспектот на Инвестициониот фонд.
- (3) Премијата за осигурување се плаќа еднократно и се распределува процентуално:
 - Ризико премија, дел наменет за осигурително покритие за случај на смрт во висина од 3,0% од бруто полисираната премија.
 - Влезни трошоци за осигурување во висина од 2,0% од бруто полисираната премија.
 - Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување на удел во фондот во висина од 95,0% од бруто полисираната премија, го сочинува инвестициониот дел на премија, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестициониот фонд, наведен во полисата за осигурување.Осигурителот за секој договорувач отвара и води посебна евиденција на која се водат податоците за бројот и вредноста на купените удели.

CROATIA®

осигурување/живот

- (4) Договорувачот неотповикливо го овластува осигурителот во негово име да купува удели од инвестициониот фонд. Со договорот за осигурување на живот, договорувачот се обврзува на осигурувачот да му ја уплати премијата на осигурувањето, а осигурувачот се обврзува, со настанувањето на осигурениот случај, да му ја исплати на корисникот осигурената сума и вредноста на инвестициското портфолио на денот на поднесување на барањето за штетен надомест.
- (5) Во случај на смрт поради болест се исплаќа осигурената сума за случај на смрт и вредноста на инвестициското портфолио на денот на поднесување на барањето за штетен надомест.
- (6) Во случај на смрт поради несреќен случај се исплаќа двојна осигурена сума за случај на смрт, и вредноста на инвестициското портфолио на денот на поднесување на барањето за штетен надомест.
- (7) Во случај на смрт поради сообраќајна незгода се исплаќа тројна осигурена сума за случај на смрт и вредноста на инвестициското портфолио на денот на поднесување на барањето за штетен надомест.
- (8) Во случај на доживување, се исплаќа на вредноста на инвестициското портфолио на денот на поднесување на барањето за штетен надомест.
- (9) Вредноста на инвестициското портфолио не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на единиците на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на инвестициското портфолио вложено во име на Договорувачот, со намалување на цената на единиците на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на инвестициското портфолио вложено во име на Договорувачот.
- (10) Бројот на удели кој што се вложува во инвестицискиот фонд во име на Договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдуваат во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот.
- (11) Траењето на осигурувањето е од пет до десет години.
- (12) По овие Посебни услови можат да се осигураат здрави лица од навршена 18 (осумнаесетта) години на живот и тоа од првиот ден на месецот кој следи по месецот во кој осигуреникот стекнал право на осигурување на својот живот, па сè до завршувањето на календарската година во која осигуреното лице навршило 65 (шеесетипет) години на живот.
- (13) Лицата од став (12) на овој член, зависно од висината на осигурената сума, како и болни лица можат да се осигураат исклучително врз основа на претходно извршен лекарски преглед, односно врз основа на процена на ризикот на осигурувачот, со примена на одредбите на Посебните услови за осигурување на зголемени ризици (анормален ризик) за осигурување на живот.
- (14) Сите изјави и барања на договорните страни се поднесуваат исклучително во писмена форма, а се смета дека се поднесени оној ден кога ги примила договорната страна до која се упатени. Во случај ако извештајот се доставува по пошта, како ден на прием за секоја договорна страна, се смета датумот на поштенскиот жиг.

II. ПОНУДА

Член 4

- (1) Понудата за осигурување на живот, поднесена на образец на осигурувачот, е составен дел на договорот и ги содржи сите битни елементи на договорот.
- (2) Понудата мора да се исполни потполно, вистински и точно, и во неа мора да се наведат сите факти значајни за преземањето на ризиците и склучувањето на договорот. Изјаватата со која договорувачот потврдува дека е согласен да го носи инвестицискиот ризик од инвестирање во полиса за животно осигурување поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода е составен дел на понудата за осигурување.
- (3) Осигурувачот има право, по приемот на понудата, да побара и дополнителни податоци, односно утврдување на дополнителни факти битни за склучување на договорот, вклучувајќи и лекарски преглед на осигуреникот.
- (4) Осигуреникот мора да ја потпише понудата во случај кога договорувачот не е воедно и осигуреник.

Член 5

- (1) Писмената понуда за склучување на договорот го обврзува осигурувачот да одговори на понудата 8 (осум) дена од денот кога осигурувачот ја примил понудата за осигурување и дополнителна документација доколку е потребна без лекарски преглед, а ако е потребен лекарски преглед, тогаш за време од 30 (триесет) дена сметано исто така од денот кога ја примил понудата и дополнителна документација доколку е потребна. Ако осигурувачот во тој рок не ја одбие понудата, која не отстапува од условите на осигурувачот под кои се склучува предложеното осигурување, ќе се смета дека ја прифатил понудата и дека договорот е склучен.
- (2) Договорувачот, како и самиот осигуреник, должни се со писмен извештај да го известат осигурувачот ако во периодот од поднесувањето на понудата до склучувањето на договорот настапи зголемување на опасноста по здравјето или животот на осигуреникот, како што е потешко заболување или повреда на осигуреникот или промена на професијата.
- (3) Осигурувачот го задржува правото да ја одбие понудата за осигурување без наведување на причините за одбивање на понудата, а понудата со приложените документи, освен документите предадени во оригинал, не му се враќаат на договорувачот.

III. ПОЛИСА

Член 6

- (1) Полисата за осигурување на живот содржи: назив на осигурувачот, име и презиме или назив на договорувачот, име и презиме на осигуреникот и датум на раѓање, почеток и истек на осигурувањето, осигурена сума во случај на смрт, премија на осигурувањето, надоместок во случај на доживување, податоци за откупот на полисата, корисник во случај на смрт, името на инвестицискиот фонд и на друштвото кое управува со фондот, бројот на купените удели, цената на купените удели на денот на купувањето и начинот

на распределба на премијата.

- (2) Потписите на договорувачот и осигуреникот на понудата за осигурување се сметаат за потписи на полисата.
- (3) Покрај понудата, полисата и овие Посебни услови, составен дел на договорот за осигурување се и Проспектот на инвестицискиот фонд.

Член 7

- (1) Полисата може да гласи на одредено лице или по наредба, но не може да гласи на донесувачот.
- (2) Осигурувачот издава полиса во еден примерок.

IV. ПОЧЕТОК И ИСТЕК НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 8

- (1) Осигурувањето на живот започнува во 0,00 часот првиот ден во месецот кога е платена премијата и кога е склучен договорот.
- (2) Обврската на осигурувачот трае до 0,00 часот на денот кој во полисата е наведен како истек на осигурувањето.

V. ПРЕМИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 9

- (1) Премијата на осигурувањето, како и висината на осигурената сума, ја утврдуваат договорувачот и осигурувачот врз основа на податоците од понудата, важечките ценовници, пристапната старост на осигуреникот, професијата, спортот, траењето на осигурувањето и роковите на плаќање на премијата.
- (2) Кај зголемен ризик можат да се договорот дополнителни премии или посебни услови.

Член 10

- (1) Премијата на осигурувањето и осигурената сума се договораат во ЕВРА. Премијата по правило се плаќа во денари. Доколку законските прописи кои го регулираат платниот промет со странски средства на плаќање дозволуваат уплати на премии во ЕВРА плаќањето може да биде извршено и во ЕВРА.
- (2) Договорувачот е должен да ја плати премијата еднократно.
- (3) Премијата се плаќа на благајните на осигурувачот или се уплатува преку пошта или банка. Се смета дека премијата е платена оној ден кога осигурувачот ја примил уплатата.
- (4) Ако уплатата на премијата не може да се спроведе од причини за кои е одговорен договорувачот, се смета дека премијата е платена оној ден кога е спроведена уплатата.
- (5) Премијата се плаќа во полн износ без намалување за трошоците на платниот промет.

VI. ИНВЕСТИЦИСКО ПОРТФОЛИО

Член 11

- (1) Уплатената премија за осигурување, намалена за трошокот за осигурително покритие во случај на смрт и трошокот за исплатена провизија ја сочинуваат вредноста на инвестициското портфолио. Осигурителот за секој договорувач отвара и води инвестициско портфолио.
- (2) Бројот на удели зависи од цената на уделите на фондот на денот на купувањето.
- (3) Купувањето на уделите се врши во период од еден работен ден од денот на прием во осигурување.
- (4) Осигурувачот е должен секоја година, по истекот на календарската година, во писмена форма да го извести договарамот на полисата за вредноста на неговото инвестициско портфолио на ден 31.12 секоја година. Исто така, осигурувачот е должен на својата интернет страна да обезбеди податоци за вредноста на уделите на отворениот инвестициски фонд или линк до официјално објавени дневни податоци за вредноста на уделите на отворениот инвестициски фонд.

VII. ОБВРСКИ НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 13

- (1) Договорувачот е должен при склучување на договорот да му ги пријави на осигурувачот сите околности кои се значајни за оцената на ризикот, а кои му се познати или не можеле да му останат непознати.
- (2) Одредбата на став (1) од овој член особено се однесува на околностите за кои осигурувачот во понудата бара дополнителни податоци.
- (3) Договорувачот е должен, на барање на осигурувачот, да ги обезбеди од осигуреникот сите потребни податоци кои се однесуваат на него.
- (4) Договорувачот, како и самиот осигуреник, должни се за време на траењето на осигурувањето да го известат осигурувачот за сите промени кои се битни за договореното осигурување, особено ако осигуреникот за време на осигурувањето го промени занимањето или започне да се занимава со некои од спортовите односно дејностите за кои осигурувачот пресметува доплатна премија.
- (5) Ако договорувачот на осигурувањето не го извести во писмена форма осигурувачот за промена на адресата, најдоцна 3 (три) дена по извршената промена, осигурувачот го задржува правото известувањата да ги испраќа на последната позната адреса, дадена од договорувачот.
- (6) Ако договорувачот не постапи според одредбата на став (5) од овој член, сите последици од известувањата испратени на последната пријавена адреса на договорувачот влегуваат во сила како договорувачот да ги примил.

VIII. НЕТОЧНА ПРИЈАВА

Член 14

- (1) Ако договорувачот намерно извршил неточна пријава, односно дал неточни податоци, или намерно премолчил некоја околност од таква природа што осигурувачот не би склучил договор да знаел за правата состојба на работите и околностите, осигурувачот може да бара поништување на договорот.
- (2) Правото на осигурувачот утврдено во став (1) од овој член престанува ако во рок од 3 (три) месеци од денот на дознавањето за неточноста на пријавата или за премолчувањето не му изјави на договорувачот дека има намера да се користи со тоа право.

Член 15

- (1) Ако договорувачот доставил неточна пријава, односно дал неточни податоци, или пропуштил да ги даде бараните известувања, а тоа не го извршил намерно, осигурувачот може за време на траењето на осигурувањето, по свој избор, во рок од еден месец од дознавањето за неточноста или непотпноста на пријавата, да изјави дека го раскинува договорот или да предложи зголемување на премијата во размер со зголемениот ризик.

Член 16

- (1) Договорот за осигурување на живот е ништовен и осигурувачот е должен да ја врати примената премија ако за време на склучувањето на договорот се неточно пријавени годините на старост на осигуреникот, а неговите вистински години на старост ја надминуваат границата во која осигурувачот склучува договор за осигурување на живот.
- (2) Ако е неточно пријавено дека осигуреникот има помалку години, а неговите вистински години на живот не ја надминуваат границата во која осигурувачот склучува договор за осигурување на живот, договорот е важечки, но во тој случај осигурената сума се намалува во сразмер со договорената премија и со премијата предвидена за осигурување на живот на лицата кои се на возраст како осигуреникот.

IX. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 17

- (1) Осигурувачот има обврска врз основа на договореното осигурување да му исплати на корисникот:
 1. за случај на смрт на осигуреникот:
 - 1.1. накнада за случај на смрт поради болест – осигурна сума зголемена за вредноста на инвестициско портфолио;
 - 1.2. накнада за случај на смрт поради незгода – двојна осигурна сума зголемена за вредноста на инвестициско портфолио;
 - 1.3. накнада за случај на смрт поради сообраќајна незгода – тројна осигурна сума зголемена за вредноста на инвестициско портфолио.
 2. Накнада за доживување – вредноста на инвестициско портфолио по истекот на осигурувањето ако осигуреникот доживее истек на осигурувањето.

X НЕСРЕЌЕН СЛУЧАЈ

Член 18

- (1) Несреќа во смисла на овие посебни услови е секоја ненадеен настан или независен од волјата на осигуреникот, кој делува оддеднаш и однадвор од телото на осигуреникот, а има за последица негова смрт.
- (2) Несреќа во смисла на ставот (1) на овој член ги содржи особено следните настани: газење, удар со предмет, удар од електрична енергија или молња, пад, лизгање, тркалање надолу, рани од оружје и разни други експлозивни материи, убод од предмет, удар или повреда од животни и убод од инсекти само доколку со тој убод е предизвикана некоја инфективна болест.
- (3) Несреќаен случај во смисла на ставот (1) на овој член го опфаќа и следново:
 1. труење со храна или хемиски средства од незнаењето на осигуреникот, поради труење со вдишување на плин или отровни гасови; инфекција од повреда која е предизвикана од несреќниот случај;
 2. гушење и давење поради затрупување;
 3. vitium Artis, односно последиците од медицински, особено хируршки нтервенции кои се превземени заради лекување или спречување на болеста, а тоа се последици на несреќениот случај предизвикани од докажана вина на медицинскиот персонал.

XI. СООБРАЌАЈКА НЕЗГОДА

Член 19

- (1) Сообраќајна несреќа во однос на овие посебни услови, се смета настан во кој во јавниот сообраќај директно било вклучено најмалку едно возило во движење и осигуреникот во својство на возач, односно патник или пешак, а во кој возилото директно или индиректно дејствувало однадвор и веднаш врз телото на осигуреникот и предизвикало смрт на осигуреникот.

XII. ИСКЛУЧУВАЊА И ОГРАНИЧУВАЊА НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 20

- (1) Осигурувачот не е обврзан на корисникот да му ја исплати осигурената сума за смрт туку само износот на инвестициско портфолио доколку:
 1. осигуреникот изврши самоубиство во првата година на траење на осигурувањето.
 2. корисникот намерно предизвика смрт на осигуреникот, во кој случај исплата се врши на наследниците на договорувачот – осигуреникот.

Член 21

- (1) Во секој случај, осигурувачот не е обврзан да ја исплати осигурената сума туку само вредноста на инвестициско портфолио на договорувачот, ако смртта на осигуреникот настапила:
 1. како последица на војна или воени операции односно непријателства и ситуации

- слични на војна,
- поради дејство на мини и бомби од сите видови или друго воено оружје,
 - како последица на востание, немири, бунт и насилства кои настануваат од такви настани,
 - со извршување на смртна казна.

Член 22

- (1) Осигурувачот не е должен да исплати сума за случај смрт поради незгода, ако се случи несреќата:
 - поради земјотрес;
 - во управување со сите видови на авиони, бродови, моторни и други возила, без потребната валидна официјална документација со која се дава дозвола на возачот да управува и вози таков вид и тип на воздухоплов, брод, моторни и други возила, во согласност со овие посебни услови. Се смета дека осигуреникот има пропишан официјален документ кога подготовка и полагањето на испитот за добивање на официјален документи, се врши под директен надзор на овластени професионални инструктори;
 - намерно предизвикана несреќа од страна на осигуреникот или корисникот на осигурувањето;
 - при подготовка, обид или извршување на кривично дело со умисла како и во бегство поради такви дејствија
 - под дејство на алкохол, дрога или други опојни супстанции на осигуреникот, без разлика на било каква одговорност на трети страни за настанување на несреќниот случај. Се смета дека несреќата се случила под дејство на алкохолот, ако по настанокот на несреќа се утврди концентрација на алкохол повисока од законски максимално дозволената пропишана во Закон за безбедност на сообраќајот на патиштата или ако таквата состојба на осигуреникот има причинско-последична врска со несреќата.
- (2) Осигурувачот не е должен да плати осигурена сума за смрт поради сообраќајна несреќа ако настанот што резултира со смртта на осигуреникот, ги нема обележјата дефинирани во член 19 од овие Посебни услови.

ХИИ. ПРАВА НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО ПРЕД НАСТАПОТ НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 23

- (1) Договорувачот може да побара промени по полисата кои исклучиво се однесуваат на корисникот на средствата во случај на доживување и смрт на осигуреникот. Други промени не се дозволени.
- (2) Осигурувачот може од оправдани причини да го одбие барањето на договорувачот.

Член 24

- (1) Осигурувачот е должен по писмено барање на договорувачот да спроведе откуп на полисата, но не порано од помината 1 години од датумот на склучување на полисата. Откупната вредност на полиста во тој случај е еднаква на вредноста инвестициско

портфолио по основ на таа полиса намалени за соодветна излезна провизија од страна на фондот која се пресметува согласно договорот кој Друштвото го има со инвестицискиот фонд.

- (2) Излезна провизија се пресметува доколку настане откуп на полисата во првите 3 години од почетокот на осигурувањето и тоа:
 - до 1.000.000,00 денари вредност на инвестициското портфолио се наплатува 1,5% од вредноста на портфолиото
 - од 1.000.001,00 денари до 5.000.000,00 денари вредност на инвестициското портфолио се наплатува 1,0% од вредноста на портфолиото
 - над 5.000.001,00 денари вредност на инвестициското портфолио се наплатува 0,5% од вредноста на портфолиото
- (3) Барање за откуп на полисата се доставува исклучиво писмено до осигурителот, а откупот на уделите се спроведува следниот работен ден од денот на поднесувањето на барањето за откуп. Исплатата на откупната вредност во овој случај се врши по 14 дена од денот на применото барање за откуп.
- (4) Обврската на осигурувачот при откуп престанува во 0,00 часот оној ден во кој е исплатена откупната вредност.

XIV. РАСПОЛАГАЊЕ СО ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 25

- (1) На договорувачот му припаѓаат сите права од склучениот договор, сè додека не настапи осигурениот случај.
- (2) Сите изјави и барања на договорувачот се обврзувачки за осигурувачот доколку се дадени во пишана форма или на образец на осигурувачот, и примени се од страна на осигурувачот пред да настапи осигурениот случај.
- (3) Доколку корисникот умре пред да настапи осигурениот случај, осигурената сума не му припаѓа на неговите наследници, туку на следниот корисник, а ако тој не е одреден, тогаш на имотот на договорувачот.
- (4) Своео право на осигурената сума корисникот може да го пренесе на друго лице и пред настапот на осигурениот случај, но за тоа му е потребна писмена согласност на договорувачот на осигурувањето во која мора да биде наведено името и презимето на лицето на кое правото се пренесува. Ако осигурување на живот се однесува на животот на некое друго лице, тогаш е потребна иста таква согласност и од тоа лице.

XV. ПРИЈАВА НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 26

- (1) Осигуреникот или корисникот должни се по настапот на осигурениот случај да поднесат до осигурувачот писмена пријава.
- (2) Пријавата се пополнува на образец на осигурувачот и со неа се поднесуваат следните документи:
 1. оригинал на полисата за осигурување на живот,

2. ако настапила смрт на осигуреникот:
 - извод од матичната книга на умрените или некоја друга соодветна службена исправа која ја докажува смртта на осигуреникот,
 - доказ за причината на смртта,
 - потврда од лекарот кој последен го лекувал умрениот,
 - решение за наследување, ако како корисници со полисата се одредени законски наследници,
 - доказ за сродството, ако корисникот не е одреден со именување.
- (3) Осигурувачот има право да бара и други докази потребни за утврдување на правото на исплата.
- (4) Подносителот на пријавата ги сноси трошоците кои настанале во врска со пријавувањето на осигурениот случај.

XVI. ИСПЛАТА НА ОСИГУРЕНАТА СУМА

Член 27

- (1) Осигурувачот е должен да го исплати надоместокот по договорот за осигурување во рок од 14 (четрнаесет) дена од денот кога е примена пријавата за осигуран случај.
- (2) Во случај кога за утврдување на обврските на осигурувачот и нивниот износ потребно е определено време, односно ако неможе да се утврди основаност на обврската на осигурувачот или висината на надоместокот, осигурувачот е должен да го исплати надоместокот утврден со договорот во рок од 30 (триесет) дена од денот кога е примена пријавата за осигуран случај или во истиот рок да ја извести овластената личност дека барањето е неосновано.
- (3) Осигурувачот е должен без одлагање да го исплати неспорниот дел од својата обврска на име аванс, ако не е во можност да го утврди вкупниот износ за исплата во рокот утврден во став (1) и (2) од овој член.
- (4) Ако осигурувачот не го исплати надоместокот во роквите и начинот пропишан во ставовите (1), (2) и (3) од овој член, должен е за задоцнетата исплата да плати законска затезна камата.
- (5) Вредноста на инвестициското портфолио по доспевање на полисата се пресметува по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето.
Во случај на смрт на осигуреникот, а пријавата е примена во текот на траење на осигурувањето, вредноста на инвестициското портфолио се пресметува по цената на уделите на инвестицискиот фонд на 5. (петтиот) работен ден од денот на прием на пријавата за осигурен случај кај осигурувачот.
Во случај на смрт на договорувачот на осигурувањето, а пријавата е примена по истекот на договорот за осигурување, вредноста на инвестициското портфолио се пресметува по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето.
- (6) Ако за време на одредувањето на обврските постои контроверзност во врска со примена на даночните и други законски прописи осигурувачот веднаш ќе го плати неспорен дел од неговата обврска на име аванс.

- (7) Кога осигурувачот ќе ја исплати осигурената сума на лицето кое на неа би имало право во случај кога корисникот не е одреден од страна на договорувачот, осигурувачот е одлободен од обврската на договорот, ако во моментот на исплата не знаел ниту можел да знае дека корисникот е одреден со тестамент или со некој друг ако кој не му е доставен. Корисникот има право да бара поврат на исплатата од лицето кое од осигурувачот ја примило осигурената сума. Истото важи и во случај на промена на корисникот на осигурувањето.

XVII. КОРИСНИК

Член 28

- (1) Договорувачот го одредува корисникот во полисата.
- (2) Корисникот не мора да биде одреден по име, туку е доволно во полисата да се наведени неопходни податоци за неговото одредување.
- (3) Кога за корисници се одредени децата или потомците, користа им припаѓа и на оние кои се родени подоцна, а користа наменета на сопружникот му припаѓа на лицето кое било во брак со осигуреникот во моментот на неговата смрт.
- (4) Ако корисникот е малолетно лице, осигурената сума им се исплаќа на родителите односно на законските старатели. Во случај на спор, осигурувачот има право да бара од родителите односно старателите да обезбедат решение од законодавното тело за старателство со кое се одредува лицето овластено за прием на договорената сума која му припаѓа на малолетното лице.
- (5) Договорувачот може и со некој подоцнежен правен акт, вклучувајќи и тестамент, да именува лице на кое му припаѓа правото од договорот.
- (6) Право на исплата на осигурената сума има само корисникот и тоа од самото склучување на договорот, без оглед на тоа како и на кој начин е одреден за корисник.

XVIII. ВАЛУТА НА ОБВРСКАТА

Член 29

- (1) Ако премијата е договорена во ЕВРА, премијата се уплаќа во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на уплатата.
- (2) Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќаат во денарска противвредност според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на исплатата.

XIX. ИЗДАВАЊЕ НА ЗАМЕНСКА ПОЛИСА

Член 30

- (1) Договорувачот е должен да го пријави кај осигурувачот исчезнувањето на полисата веднаш откако дознал дека исчезнала и да го објави нејзиното исчезнување во службен весник на Република Македонија.
- (2) Осигурувачот може, за винкулирана или заложена полиса или полиса на која е забележена некоја друга правна работа, како и за полиса до одредена висина на

осигурената сума, да бара извршување на амортизациска постапка, односно да го условува издавањето на заменската полиса со доставување на правосилна судска пресуда со која исчезнатата изворна полиса се прогласува за неважечка.

- (3) Осигурувачот издава заменска полиса во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на објавувањето на исчезнатата полиса во Службен Весник на Република Македонија, односно од денот на правосилноста на судската пресуда.
- (4) Договорувачот ги сноси сите трошоци во врска со издавањето на заменската полиса.

XX. НАДОМЕСТОЦИ

Член 31

- (1) Договорувачот е должен на осигурувачот однапред да му плати надомест за сите услуги кои посебно ги бара од осигурувачот во висина која тој ја одредува.
- (2) Договорувачот е должен, со договорената премија, да ги плати и сите придонеси и даноци согласно важечките прописи.
- (3) Провизиите кои се директно поврзани со работењето на инвестицискиот фонд со кој Друштвото има склучено договор ќе се пресметуваат согласно типот на производот и договорот кој Друштвото го има со инвестицискиот фонд.

XXI. ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ

Член 32

- (1) Во случај кога договорувачот, осигуреникот, односно корисникот на осигурувањето смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка со цел вонсудско решавање на настанатиот спор до:
 - 1) Соодветна организациона единица надлежна за решавање на спорови меѓу договорни страни во рамките на друштвото за осигурување;
 - 2) Служба за внатрешна ревизија во друштвото за осигурување;
 - 3) Организација за заштита на потрошувачи, и
 - 4) Агенција за супервизија на осигурување
- (2) Заемната согласност помеѓу осигурувачот и подносителот на претставката постигната во вонсудска постапката ќе биде во форма на меѓусебна спогодба.

Член 33

- (1) Осигурувачот е должен да го почитува принципот на доверливост на информациите кои се достапни во процесот на постапување со претставките.

XXII. ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 34

- (1) Сите лични податоци со кои Друштвото располага како резултат на склучувањето на договорите за осигурување ќе бидат користени и обработувани во согласност со Законот за заштита на личните податоци и во согласност со интерните акти за заштита

на лични податоци кај КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – АД, Друштво за осигурување на Живот.

XXIII. ЗАСТАРЕНОСТ

Член 35

- (1) Рокот за застареност за поднесување на барање по договор за осигурување изнесува 5 години.
- (2) Застарувањето се смета дека настапило по истекот на годината во која било можно да се бара надоместокот.

XXIV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 36

- (1) За односите помеѓу осигурувачот, осигуреникот, договорувачот, корисникот и другите лица на кои се однесува, а не се уредени со овие Посебни услови, се применуваат одредбите на Законот за облигационите односи, Законот за Супервизија на осигурување.

Во примена од 01.09.2016

